

Tävlingen

Det började redan på dagis med vem som kunde övertyga fröken om att ”det var han som börja”. En uppgörelse som en fortsättning på matchen som aldrig tar slut men alltid byter skepnad. Vem som har flest kulor i påsen och har vunnit flest gånger i spel med kula. Tjejerna som byter filmstjärnor med varandra för att få flest statusbilder på ”gulliga” filmhjältar. Sen blir det statusen om vem som kan sköta en häst bäst av alla. Så blir det spegelns diktatur. Kolla, kolla, kolla vem som är i spegeln med finnar och dålig hy, för små bröst och en rumpa som knappt duger till någonting. Kampen fortsätter med killar som ungtuppar vilka testosteronstinna tacklar varandra in i sargen. Därefter de organiserade systemen. Skolan som lär ut människors lika värde samtidigt som det finns en betygssättning som grundar sig på jämförelse. Alltså vinnare och förlorare. I vuxenlivet blir allt grått när skiftesschemat skall fyllas ut på jobbet. Så blir vi ställda vid en maskin på Seco Tools i väntan på något bättre. Den som tävlar vill komma uppåt men inget händer. Vi går till spelbutiken i hopp om att Lotto skall frälsa oss eller varför inte en häst som skall springa benen av sig för att ge oss det där extra. Vi behöver alltid något ”extra” och om inte så vill vi springa på röda lappar med texten ”extra” på. Extrapriser får oss att må bättre. När vi handlar rött så ingår vi i de rödas armé. Smartfolket som jobbar sig uppåt mot nästa erövring. Spelplanen är oändligt stor och vi kan tävla i allt. Varför inte anmäla sig till SM i fönsterputsning? Du kan bli svensk mästare om du är snabb med trasorna. Spelplanerna brer ut sig och du kan tävla i allt; vem som har den senaste husvagnen eller bilen. Problemet är att det kan finnas stopp på vägen. När du väl fått din Volvo så finns det inga andra bilar att jämföra med. En Volvo är en Volvo och är själva bilen. Resten är inga bilar längre. Märken som står där nere på listan tillhör inte din grupp. Så målet för en fullstatussvensk som arbetat sig upp i tillvaron är de tre V:na; Volvo, Villa och Vovve. Men vad kommer sedan? Inklämd på ett sjukrum, om det nu finns något sådant ledigt på sjukhuset, så kan vi alltid jämföra oss med varandra. Härligt blir det med historier om sjukdomar, vem som varit med om den tuffaste behandlingen, vem som vet mest om doktorn och vad han har sagt och gjort, vem som opererat, och vem som äter värstingpillren. Vår lycka kan blomma. Det finns inget slut för tävlandet. Vi vill glömma de gånger vi hamnat under ribban. Minnet av upplevelsen när vi nådde över blir desto starkare och den kan vi leva på i väntan på nästa höjd. Vår strävan efter att nå framåt i välfärden framstår som livets mening. I varje fall om vi skall lyssna till den politiska retoriken i valtider. Men det finns ett val. Att stiga av racet och möta sig själv och få svar på frågan ”vem är jag”. För vem lever jag när jag inte längre lever för ”tävlingen”? Kanske för freden och friden.

*Per-Arne Bengtson, präst i Västanfors Västervåla församling
epost: per-arne.bengtsson@svenskakyrkan.se*